

Nr 157.

Af herr **Sandström**, om tillägg till 5 § i lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909.

I kungl. förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, § 24, stadgas såsom villkor för valbarhet till ledamot i kyrkoråd eller skolråd bland annat, att man skall råda öfver sig och sitt gods. För att genom denna bestämmelse gift kvinna icke må blifva utesluten från valbarhet är tillika föreskrifvet, att gift kvinna, som är röstberättigad, icke på den grund, att hon står under mannens målsmanskap, är obehörig att utöfva ifrågavarande uppdrag.

Motsvarande bestämmelser återfinnas i kungl. förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm, i kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet beträffande valbarhet till ordförande och vice ordförande i kommunalstämma samt ledamot af kommunalfullmäktige och kommunalnämnd samt i kungl. förordningarna om kommunalstyrelse i stad och om kommunalstyrelse i Stockholm beträffande valbarhet till stadsfullmäktig.

I lagen af den 25 juni 1909 angående folkskoleväsendet i våra städer § 5 finnes likaledes bland villkoren för valbarhet till ledamot eller suppleant i folkskolestyrelse upptaget fordran, att man råder öfver sig och sitt gods, men däremot saknas den i öfriga ofvan åberopade författningar förekommande tilläggsbestämmelsen ifråga om gift kvinna.

Det är sålunda efter lagens ordalydelse tveifvelaktigt, huruvida gift kvinna, som står under mannens målsmanskap, är valbar till ledamot eller suppleant i folkskolestyrelse. Att det varit lagstiftarens mening att utesluta dylik kvinna från valbarhet, låter sig näppeligen antagas. Ingenting i lagens motiver och tillkomsthistoria tyder, såvidt jag kunnat finna, på en dylik afsikt. Och fränsedt det förhållandet, att gift kvinna, som själf

har barn, torde med hänsyn till erfarenhet och intresse vara företrädesvis lämplig såsom ledamot af folkskolestyrelsen, saknas hvarje förnuftig anledning att medgifva gift kvinna valbarhet till skolråd, men förvägra henne sådan till den folkskolestyrelse, som i de städer, där lagen af den 25 juni 1909 kommit till tillämpning, öfvertagit skolrådets uppgifter.

Uteslutandet i sistnämnda lag af tilläggsbestämmelsen om gift kvinnas valbarhet torde alltså hafva berott antingen därpå, att den ansetts obehöflig — i det man måhända utgått från det antagande, att gift kvinna, utan hinder af mannens målsmanskap, bör anses råda öfver sig och sitt gods — eller, såsom mera sannolikt är, på förbiseende. Orsaken må hafva varit den ena eller den andra, så har därigenom uppstått en bristfällighet eller otydlighet i lagen, som är ägnad att medföra de allvarligaste olägenheter vid dess tillämpning. Det har också under det år, lagen varit i kraft, flerstädes visat sig, att man icke vågat vid val af folkskolestyrelse å röstsedeln upptaga gifta kvinnor, som skulle varit för uppdraget synnerligen väl skickade, af fruktan att få hela röstesedeln förklarad ogiltig.

Vid sådant förhållande, och då det dessutom i och för sig måste vara lämpligt, att ifrågavarande valbarhetsbestämmelse i lagen om folkskoleväsendet i vissa städer bringas till full öfverensstämmelse med motsvarande bestämmelse i öfriga kommunala författningar, synes det mig angeläget, att den tilläggsbestämmelse, som sistnämnda författningar innehålla ifråga om gift kvinnas valbarhet, införes jämväl i förstnämnda lag.

Jag tillåter mig alltså att hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del besluta, att till § 5 i lagen om folkskoleväsendet i vissa städer skall fogas följande tilläggsbestämmelse:

»Gift kvinna vare ej på den grund, att hon står under mannens målsmanskap, obehörig att utöfva uppdrag, hvarom nu är fråga.»

Stockholm den 21 januari 1911.

Gust. Sandström.
